

Landskap: BLEKINGE Upptecknare: Ulla Andersson
 Härad: LISTER Berättare: Hilda Karlsson
 Socken: KYRKHULT Berättarens yrke: G.m.: 1. Småbruk. Karl Johan Olsson
 2. Gjutare Alfred Karlsson
 Uppteckningsår: 1955 Född år 1886 i Farabol i Kyrkhult

Efter frågelistan Luf 49.

Hur Hästskoväcken fick sitt namn	Sid. 1
Beskrivning och skiss av föräldrahemmet	" "
Golv, golvets rengöring, mattor	" 1-2
Tapeter, tavlor	" 2-3
Gardiner	" 3
Eldstäder	" "
Möbler	" 4-5
Belysning	" 5-6
Lövning, midsommarbukett, krukväxter	" 6
Medel motflugor	" "

ACC. N:R M. 14125:1.

Efter frågelistan Luf 49.

Fru Karlssons föräldrahem låg ända uppe vid Smålandsgränsen, vid en bäck som kallades Hästsko-
bäcken därför att Karl XII:s häst, enligt sägnen, skulle ha
tappat en hästsko i den.

Torpet, som hade byggts av fru K:s
morfar, var uppfört i skiftesverk och låg på stenfot. Väg-
garna var brädfodrade och rödmålade, och taket var av spån.

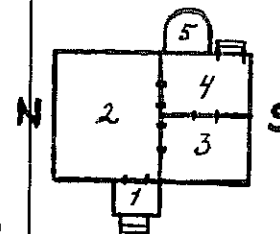
Till torpet hörde en ladugård, som
rymde en ko. "När kon hade kalvat, tog de in kalven i stugan,
och hade den inne i åtta dar."

"Vi hade våra höns i köket och på
loftet ovanför, men mormor hade hönsen under sängen. En hö-
na hade sitt rede i sängen vid mormors fötter.

De skurade nog inte golven förr, men
när jag var en två-tre år lade vi in ett nytt golv, och det

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skiss av fru
K:s föräld-
rahem

1=Bislag
2=Stuga
3=Kammare
4=Kök
5=Bakugn

ACC. N:R M. 14125:2.

skurade vi. De nya bräderna var småla, men de gamla bräderna var breda, och de var så slitna, så de var rent kupiga. På lördagarna sopades golvet, och ene ströddes på. Om sommaren hade vi alelöv på golvet, det friade för ohyra.

Till helgerna skurades golvet med sand. Det var fin vit sand, sjösand, och den köptes nästan ifrån, för den fanns inte i min hemtrakt. Vi skurade med en granviska, och hade vitmossa som trasa.

Jag var åtminstone 12 år innan vi vävde trasmattor och lade på golvet, och ändå var både mor och moster väverskor. De vävde till folk, förkläden, blåtyg och dynesvar.

Vi hade tapeter på väggarna, utom i köket, för där hade vi tidningar på väggarna. Jag minns en som hade hela huset tapetserat med tidningar, från golv till tak. Aftonbladet hette visst den tidningen, men vi hade Smålandsposten, för både mor och far var smålänningar.

Vi hade en tavla, där Jesus hade törnekrona på huvu-

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

ACC. NR M. 14125:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

det, och en tavla med korsfästelsen på. Det var blanka tavlor utan ram, och vi hade köpt dem av knallar, och de kostade bara några ören.

Både i stuga och kammare hade fönstren gardinkappor av vitt, liksom rutigt, tunt tyg. De gardinerna satt uppe både till helg och söcken. I köket hade vi inte nån gardin.

Det var högfärd att ha långgardiner. Jag kan inte komma ihåg, om mormor och morfar hade gardiner.

I stugan stod en sättugn. Den hade inget mönster, det var bara en krona på den. Sättugnen eldades ute från köket, och ibland eldade vi den med långa stockar, som låg långt ute i fyren i köksspisen. Vi eldade också mycket med lövkärvar, därför att vi hade många getter, och när de hade ätit upp löven på en lövkärve, eldade vi upp kärven.

I stugan fanns en 'stickespis' också, så att röken från stickan skulle gå ut.

I kammaren hade vi inte nån eldstad.

3.

ACC. NR M. 14125:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Varje lördag skurades bordet, det var ett slagbord med två skivor. Det stod framme vid fönstret när det var hopfällt, och när vi åt drogs det ut på golvet. Vi hade duk på bordet till helgerna, och det var vita hellinnedukar i fatigmansdräll.

Soffelocket skurades också varje lördag. Våra möbler var omålade så att de kunde skuras, men det var bara bordet och soffelocket, som skurades en gång i veckan.

Vi hade inte så många möbler. Soffan, två sängar, en skänk, ett par pinnastolar och så bordet. Både sängarna och soffan kunde dras ut. Inne i skänken fanns det två lådor, och i mitten var det ett litet skafferi. Vi hade inga trebenastolar, men min svärfar hade många trebenastolar, och han hade ett gammalt bord, som såg ut som om det hade yxats till. Min svärfar var byggnadsnickare eller timmerman, som folk sa förr, och han hette Ola Persson och var från Kyrkhult.

Kammaren användes som finrum. Mor hade ett halvbord där, och när jag blev så stor att jag tjänade pengar, köpte

4.

ACC. N:R M. 14125:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

jag en säng, en chiffonjé och ett fönsterbord och ställde i kammaren. Det var inte mycket man kunde vara där på vintern, eftersom man inte kunde elda där. Drickatunnan stod alltid där ute. Både från stugan och från köket var det dörr in till kammaren.

Vi hade halm i sängarna. Ovanpå halmen breddes 'båstäckan', de såg ut som våra trasmattor gör nu. Ovanpå oss hade vi 'sladdekavringar', sådana kallar de för ryor nu. I huvudkuddarna hade vi dun, som vi plockade när myren blommade, det var gott för fattigt folk.

Vi lyste oss med en liten fotogenlampa, som stod på skänken, men mormor och morfar hade en 'stickestage', som de lyste sig med. Jag kan minnas den, men vi använde den aldrig. De späntade stickorna till 'stickestagen' lades till tork på 'hjällen', det var hanebjälken, som kallades så. Mormor slog eld med fnöske och flinta, och för eldfarans skull hade de en vattenbalja under 'stickestagen', och det fick alltid sitta

5.

ACC. N:R M. 14125:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

nån och passa 'stagen'.

Vi lövade till midsommar. Det var lönnlöv, och de sattes in midsommarafton och kastades ut när de var vissna. Det var nog nåt som skulle föreställa lövhyddohögtiden. Vi satte lönnlöven överallt på väggarna, men inte i spisen, där var ju inget spjäll, så det var öppet ända opp.

Midsommarafton var de ute och plockade nio sorters blommor, som bands till en bukett och hängdes in till tork. De blommorna botade kreatur.

Mormor hade tuktat oss, så vi vågade inte bryta en blomma midsommardagen, det fick man inte.

Jag minns inte namnen på våra krukväxter, eller om de hade några namn. Luktblad hette en, och myrten hade vi.

För att fria oss för flugor gjorde vi en kärve av sötbjörk och stänkte sockervatten på. Sen hängde vi upp kärven i stugan och väntade tills den var full med flugor. Då knöt vi en säck om kärven och tog ner den och trampade ihjäl flugorna."